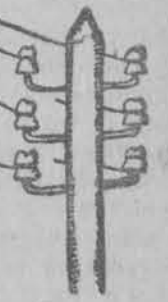

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedynczego mrk. 3.

Adres Redakcji i Administracji:
Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po po
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Dziś premjera!

CASINO

Dziś premjera!

Wielki sensacyjny obraz podług
słynnego utworu Jerzego Obneta

Gwiazda Damaszku

„DZIEJE MIŁOŚCI“

dramat w 6 aktach

z niezrównaną **LUCY DORAINÉ** w głównej roli

Początek przedstawień o 4.30.

Początek przedstawień o 4.30.

Przed plebiscytem.

Opinia premjera Witos.

(Tel. od hasz. warsz. koresp.)

Prezydent ministrów Witos przyjął wczoraj redaktora gazety „Le Journal de Pologne” i udzielił mu wyjaśnień w najaktualniejszej obecnie sprawie plebiscytu na Górnym Śląsku. Premier ministrów mówił, że rząd polski jest zupełnie spokojny o wynik plebiscytu na tej najstarszej ziemi polskiej, jaką jest Górny Śląsk. Wobec wiadomości, które dziś doszły, że Rada ambasadorów zamierza w myśl życzeń niemieckich dopuścić do udziału w głosowaniu t. zw. emigrantów niemieckich, prezydent ministrów oświadczył, że rząd polski jaknajkategoryczniej przeciwko temu oponuje i podkreśla, że na zasadzie doświadczenia plebiscytowego na Mazurach wie, co to znaczy t. zw. emigracja niemiecka. Według statystyki przy wyborach do parlamentu Rzeszy w 1919 roku liczba głosów niemieckich na Górnym Śląsku wynosiła 330,000. W razie, gdyby t. zw. emigracja niemiecka wzięła udział w plebiscycie górnośląskim, szanse niemieckie byłyby podwojone.

Rząd polski zwraca uwagę, że wbrew rozpowszechnianym przez Niemcy na Zachodzie informacjom, brak Górnego Śląska nie przeszkodzi Rzeszy niemieckiej do płacenia jej zobowiązań. Niemcy po Anglii pozostali po wojnie najbogatszym państwem.

Wreszcie na zakończenie prezydent ministrów Witos oświadczył, że Górny Śląsk w rękach polskich będzie rękojmią przyszłego pokoju i wyraził zadowolenie, że, o ile sędzić można z oświadczenia p. Leyguena, Francja podziela opinię rządu polskiego w sprawie głosowania emigracji.

W dniu wczorajszym prezydent ministrów Witos wyjechał do Krakowa w sprawach plebiscytowych.

Kronika polityki polskiej.

— Wśród ludności polskiej na Górnym Śląsku wiadomość o liście pasterskim kardynała Bertrama wywołała powszechne oburzenie. Ludność zapytuje śmiało, czy list ten został wydany za wiedzą komisarza kościelnego dla Górnego Śląska, ks. arcybiskupa Rattiego i czy poseł polski przy Watykanie wiedział o tem, że kardynał Bertram został upoważniony do wydania takiego listu. Należałoby wnosić, że upoważnienie wydane na podstawie jednostronnych informacji, pochodzących z Niemiec. List pasterski kardynała Bertrama grozi księżom suspensją, która odnosi się także w danym razie do księży z innych diecezji, a usuwać suspensję może dopiero papież.

— Międzynarodowe oddziały, które mają pilnować porządku podczas plebiscytu w Wilenszczyźnie, składać się będą z jednej kompanii belgijskiej z oddziałem karabinów maszynowych, z kompanii hiszpańskich z oddziałem karabinów maszynowych, oraz z kompanii francuskich, również z oddziałem karabinów maszynowych. Oczekuje się odpowiedzi od rządów skandynawskich. Wszystkie oddziały pozostawać będą pod rozkazami pułkownika Chardigny.

— Na skutek telegraficznego wezwania przewodniczącego polskiej delegacji pokojowej p. Dąbskiego, z ramienia ministerstwa kolei żelaznych wyjechali do Br-

gi w charakterze rzeczoznawców pp. inż. M. Piechowski i J. Geysttor.

— Wczoraj wojska okupacyjne angielskie opuściły Gdańsk.

— „Danziger Allgemeine Ztg.” donosi: Zastępca komisarza ententy pułkownik Strut przyjął w sobotę skazanego za szpiegostwo w Polsce, a następnie ulaskawionego dr. Wagnera, który opowiadał mu o swym pobycie w Polsce. Pułkownik Strut słuchał, jak podaje dziennik, opowiadania z wielkim zainteresowaniem, poczem serdecznie pożegnał dr. Wagnera.

— Bawiła w Gdańsku delegacja japońska i konferowała z przedstawicielami polskich instytucji. Celem jej przybycia było zapoznanie się z wybrzeżem pomorskim.

Z Rady ministrów.

WARSZAWA, 29 listopada. (PAT). Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 27 b. m. wysłuchała sprawozdania ministra spraw wojskowych o planie i postępach demobilizacji. Na posiedzeniu dnia 29 b. m. Rada ministrów przeprowadziła obszerną dyskusję nad sprawami, związanymi z pertraktacjami pokojowymi w Rydze. Obszernie dyskutowano również nad stanem sprawy plebiscytu na G. Śląsku i powzięto szereg ważnych uchwał. W dalszym ciągu dyskusji nad demobilizacją załatwiono pierwszą część wniosku, dotyczącego utworzenia międzyministerjalnego komitetu demobilizacyjnego, oraz polecono ministrowi pracy i opieki społecznej wykonać rozporządzenie Rady Obrony Państwa z dnia 11 sierpnia, dotyczące przyjmowania na powrót do pracy ochotników, zwalnianych z wojska. Oprócz tego Rada ministrów przyjęła projekt ustawy w sprawie powołania

felczerów do czynnej służby wojskowej i projekt ustawy w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 20 lipca o zasiłkach wojskowych dla rodzin osób, pełniących służbę w wojsku polskim z poboru i ochotnikom w przyznanych Rzeczypospolitej ziemiach Śląska Cieszyńskiego.

Kurs marki polskiej w Gdańsku.

Gdańsk, 29 listopada. (PAT). Kurs marki polskiej wynosił dnia 18 i pół do 18 trzy czwarte. Przekazy na Warszawę 12 i pół do 12 trzy czwarte. Kurs marki polskiej w Berlinie 13 pięć ósmych do 13 trzy czwarte.

Polityka

i sprawy gospodarcze.

Nowy program gabinetu pana Witos wysunął na eszoło trzy sprawy, a raczej trzy kompleksy spraw ekonomicznych: kwestję podniesienia kursu waluty polskiej, sprawę aprocwizacyjną i sprawę powiększenia i naprawienia taboru kolejowego.

Są to trzy kompleksy spraw, na pozór tylko wyłącznie ekonomicznych, ale w gruncie rzeczy pomyślnie załatwienie trzech spraw tych wpłynie niesłychanie dodatnio na politykę wewnętrzną i zewnętrzną państwa polskiego, podczas gdy ich zaognienie i ślimaczenie się obecnie tworzy równocześnie nie tylko słabą pozycję gospodarczą, lecz i wielce słabą pozycję polityczną.

Jest to więc zwycięstwo zdrowego sensu w polityce państwa polskiego, gdy się wysuwa na

Dalsze przywileje, w szczególności też gwarancja państwowa, sprzeczną jest, jak wykazano z naszymi interesami kredytowymi Polski.

Powolywanie się na towarzystwo kredytowe ziemskie, jednak ta instytucja, tak samo w warunkach bardzo ciężkich, nie żądała gwarancji państwa, zadawalniając się wyżej przytoczonymi przywilejami.

Niezależnie od tych wszystkich argumentów, zbagatelizowano odpowiedzialność państwa z tytułu gwarancji omawianych. Stosunki przemysłowców we włościaństwie nie są skonsolidowane, zwłaszcza kwestia robotnicza nie może być uważana za uporządkowaną. Sprawa opałowa przechodzi stadium krytyczne. Niejasna jest kwestia zbytu towarów, wobec chaosu rosyjskiego. Żadna fabryka nie może snuć planów choćby na przeciąg kilku miesięcy. Tymczasem zobowiązania z tytułu listów zastawnych w walucie zagranicznej istnieć będą; trzeba będzie co pół roku złożyć raty procentowe i amortyzacyjne w złocie. O ile ich dłużnicy-fabrykanci nie wniosą, obowiązek ten ciążyć będzie na państwie. Jak zaś ukształtują się stosunki walutowe, nikt przewidzieć nie zdoła.

I jeszcze punkt nadający się do rozmyślenia. Jakaż zachodzi pewność, że fabrykanci, zaciągawszy pożyczkę w Towarzystwie, zużytkują ją na prowadzenie fabryki. Niejeden po dokonaniu obliczenia, uzna za korzystniejszą, uzyskana pożyczkę w listach spieniężyć, a przedsiębiorstwo na razie zamknąć. Połowa bowiem wartości, jaką uzyska w złocie, będzie tak znaczna, że zaspokoi najdalej idące aspiracje fabrykanta. Kto wówczas płacić będzie procenty i amortyzację? Państwo polskie.

Przekonywa to, iż sprawa gwarancji bynajmniej nie jest tak bez ale, i że w każdym razie wymaga uzupełniających postanowień.

Dać się one ustanowić przy zatwierdzeniu statutu Towarzystwa, w którym należy przedewszystkiem przewidzieć dyktando z nominacji rządu; zabezpieczyć zużytkowanie listów na cele fabrykacyjne, wogóle zaś rozciągając na działalność Towarzystwa najściślejszą kontrolę, aby nie aprzeniewierzało się swoim cełom.

TEATR MIEJSKI (Dzielnia I)
pod dyr. A. Zelwerowicza.
Wtorek 30 XI „Uroczysty Obchód listopadowy”. 1) Przemówienie Red. K. Fiedlera. 2) „Noc Listopadowa”. St. Wyspiańskiego (Fragmenty). 3) „Warszawianki” pieśń z r. 1831 St. Wyspiańskiego.

Wiadomości bieżące.

Uczczenie rocznicy powstania listopadowego.

Celem uczczenia rocznicy powstania listopadowego, wczoraj o godz. 9 rano, w kościele garnizonowym św. Jerzego, odbyło się solenne nabożeństwo. Okolicznościową mowę wygłosił kapelan szpitala garnizonowego ks. Butrymowicz, podnosząc znaczenie rocznicy dziejowej i zachęcając żołnierzy do wytrwałej pracy i bezgranicznego poświęcenia dla dobra Ojczyzny. Na nabożeństwie obecni byli generał Olszewski ze sztabem oficerskim, wojewoda Kamiński, komisarz rządu Łycki, oraz świat urzędniczo-wojskowy. Świątynia przepelniona była wojskiem. Po nabożeństwie, na placu św. Jerzego odbyła się defilada wszystkich formacji wojsk konsystujących w Łodzi.

Podwyższenie taryfy kolejowej.

Rada ministrów, po wysłuchaniu sprawozdania ministra skarbu z zakresu budżetu państwowego, uznała za konieczne, celem częściowego pokrycia wciąż rosnących wydatków, wydatnie podnieść taryfę kolejową. W wykonaniu tej uchwały min. kolei żelaznych w porozumieniu z min. skarbu i min. przemysłu i handlu wprowadza z dniem 1 grudnia podwyżkę 100 proc. wszystkich wpłat taryfy osobowej i bagażowej.

Wielkie premjum nowo roczne „Głosu Polskiego”

20 prenumeratory jak i czytelnicy, Każdy

zatem kto od dnia 24 grudnia r. b. przyniesie do administracji „Głosu Polskiego” (specjalne okienko) 24 kupony, oznaczone kolejnymi numerami, od 1-go do 24-go, które znajdować się będą, poczynając od dnia 1-go grudnia, w każdym numerze „Głosu”,

otrzyma los 20 milionówek

na który przy losowaniu w dniu 31 grudnia będzie mógł wygrać jedną z

24 kupony,

wycięte z 24 ch grudniowych egzemplarzy (od 1 do 24 grudnia włącznie). Kupony te, oznaczone kolejnymi numerami od 1 do 24 będą zamieniane odmiennie w piśmie tuż nad kroniką łódzką, wyłącznie w egzemplarzach, znajdujących się w sprzedaży ulicznej

2 milionówki,

z których pierwsza, oznaczona № 1.427.895, rozlosowana będzie dnia 8 b. m. pm edy tych z prenumeratorów, którzy do dnia tego wpłacą bezpośrednio w administracji prenumeratę za m. grudzień.

Do udziału w losowaniu dopuszczeni będą zarówno

Podwyższa się w tym samym stosunku wszystkie przewozowe taryfy towarowe. Wyjątek w tym względzie uczyniono tylko dla przewozu węgla kamiennego i drzewa, dla których ustalono specjalnie nieco obniżoną taryfę ze względu na znaczenie tych ładunków dla życia gospodarczego kraju. Ponadto podniesiono o 100 proc. opłaty za czynności ładowania, oraz za przechowywanie towarów w składach o 50 proc. opłaty za wszelkie inne czynności dodatkowe kolei.

Chleb zdrożał.

Na posiedzeniu komisji handlowej cechu majstrów piekarskich postanowiono od dnia dzisiejszego pobierać za 4-funtowy bochenek chleba 10 marek (dotychczas 92 marki).

Z Rady Miejskiej.

Najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się w środę dnia 1 grudnia r. b. o godz. 6-ej wieczorem punktualnie. Porządek dzienny obejmie: I. komunikaty II. wnioski: a) Prezydium R. M. o sprawie projektu statutu rozbudowy miasta; b) magistratu - sprawie: 1) podwyższenia poborów pracowników z urzędu miejskiego; 2) nabycie w drodze wywłaszczenia pod przedłużenie ulicy Nawrot od Emila i Doroty małż. Wilhelm placu, położonego między ul. Nawrot a Zagajnikowa; 3) wymiany gruntów pod przedłużeniem ul. Towarowej; 4) nabycie placu przy ul. Włociańskiej 17 pod przedłużeniem ul. Stanisława; 5) umowy kolonii mieszkaniowej dla urzędników i robotników miejskich; 6) jednorazowego subsydium dla Tow. biblioteki publicznej w Łodzi; 7) statutu miejskiego o przedsiębiorstwach targowych w Łodzi; 8) poczynienia pewnych zmian w statucie związku specjal. dla budowy i wykorzystania linii kolejowej Łódź-Rogów-Rawa; 9) urządzenia zieleni na Górnym Rynku; c) komisji skarbowej w sprawie rozszerzenia działalności oddziału włościańskiego przy wydziale zaprowiantowania miasta.

Minister Skulski w Łodzi.

Przez dzień niedzielny bawił w Łodzi w sprawach osobistych minister spraw wewnętrznych p. Leopold Skulski.

Zapomogi na kształcenie dzieci.

Województwo łódzkie zawiadomiło w swoim czasie podwładne sobie władze, że ministerstwa zgodziły się na ponoszenie połowy wydatków na kształcenie dzieci niezamożnych urzędników

Teatr Polski.

Dzisiaj ze sceny Teatru miejskiego przemówi w rocznicę powstania listopadowego geniusz Wyspiańskiego w trzech fragmentach z „Nocy listopadowej” i w „Warszawiance”. Reżyseruje Al. Węgierka. Nowe dekoracje A. Promaszki, kostiumy z dyrekcji Teatrów Miejskich w Warszawie! Widowisko poprzedzi przemówienie okolicznościowe red. Konrada Fiedlera. Widowisko to powtórzone będzie we czwartek, dnia 2 grudnia. We środę, dnia 1 i w piątek, dnia 3 grudnia „Klaudjusz”.

W próbach „Powódź” oryginalna komedia amerykańska „Pan Damazy” komedia szlachecka Bliźnińskiego z dyr. Zelwerowiczem w tytułowej roli i „Szopka Polska” Or-Ota z całą masą aktualnych postaci i epizodów.

Zderzenie samochodu z tramwajem.

Wczoraj, o godz. 6-ej wieczorem, na ulicy Gdańskiej nastąpiło zderzenie samochodu z tramwajem miejskim № 8, dążącym od strony dworca kolei kaliskiej do ul. Konstantynowskiej.

Pędzący przeczną 1-go Maja samochód Tow. Akc. K. Scheiblera, nalaodowany towarami i prowadzony przez szofera Jana Łukowskiego, mimo ostrzegawczego sygnału, wpadł całym impetem na wagon motorowy, na przedniej platformie którego prócz maszynisty, 38-letniego Hipolita Kulisza, znajdował się policjant kolejowy, 35 letni Franciszek Klinke. Zderzenie było tak silne, że zarówno przednia część platformy, jak również część samochodu zostały wygięte i mocno uszkodzone. Od silnego wstrząśnienia wypadły też częściowo szyby z okien wagonu tramwajowego. Dzięki przytomności maszynisty, który usiłował zahamować motor, zderzenie nie pociągnęło za sobą poważniejszych wypadków z pasażerami, znajdującymi się wewnątrz pociągu. Ograniczyło się tylko na wstrząśnieniu; przeczniejsi zawczasu wyskoczyli z wagonu. Nawet szofer Łukowski, widząc co się święci, wyskoczył z samochodu. Jedynie doznali szwanku maszynista Kulisz i policjant Klinke, którzy mają lekko przygniezione klatki piersiowe i zadraśnięcia ciała. Obaj, po udzieleniu doraźnej pomocy przez lekarza Pogotowia, zostali odesłani do domu.

Skutkiem tego wypadku ruch tramwajowy na ul. Gdańskiej wstrzymano był przez godzinę. Uszkodzony wagon motorowy ściągnięto do remizy. Samochód po naprawie powrócił do fabryki.

Aresztowanie handlarza fałszywym złotem.

Oddawna już policja łódzka otrzymała zawiadomienie, że w Łodzi grasują osobniki trudniące się podrabianiem i upraniem handlu fałszywym złotem. Ofiarą podstępnych oszustwa padło już wiele osób.

Wczoraj funkcjonariusze policji obserwując podejrzane indywidualum na ulicy Zielonej, przyłapał na gorącym uczynku takiej operacji. — Zdemonstrowany oszust nazywa się Ignacy Knar. Znalezione przy nim 50 obrączek i pierścieniów fałszywych, które sprzedawał za złote. — Dokonana w mieszkaniu Knara, przy ul. Konstantynowskiej rewizja, wykryła wiele fałszyfikatów i przyrzędów do fabrykacji. Aresztowanego osadzone w więzieniu przy ulicy Miłsza.

Zuchwała kradzież.

Za pomocą wyłamania kraty żelaznej w oknie składu win M. Bornstajna, przy ul. Nowomiejskiej 30, nieznanymi złoczyńcami dostali się do wnętrza i skradli około 300 flaszek win i wódek, wartości 100,000 mk.

Pamiętajcie o gwiazdce dla żołnierza.

Dzisiaj występy znanego komika — p. H. Jedwaba w roli „Telefonisty” oraz Przeprowadzka farsa

Teatr Central
(w gmachu Coliseum)
— Zachodnia № 53. —
Dyr. I. Lubelczyk.

„Szatan” Dramat J. Gordina w 4 odsł.

„Rozmaitości” Teatr żyd.
— Cegielniana 63.
Dyr. A. Kompaniejew. D. Celnistat.

Odeon

Dziś Premiera!

Odeon

W labiryncie Nowego-Yorku

Romans kinematograficzny w 8 serjach przez P. Decurcelle.

1-sza SERJA 1-sza

Stowarzyszenie Czarnej Pięści

Dramat w 6 aktach.

Sala dobrze ogrzana.

Początek przedstawień o godz. 4.30.

Sala Koncertowa

Dziś

Prof. Cezarego Jellenty

(o literaturze współczesnej)

„O Edgarze Poe”

pierwszy ODCZYT z cyklu prelekcji

TEATR „Bagatela”

TEATR pod dyr. M. Tarińskiego

Udział całego zespołu i nowozangażowanych sił

O. Hopkinson, król bostonu i cover-coatu”

ogłoszenia drobne

AAA. Kupię futra, tokioty, karkucie, w. feliowa, garderoba, bielizna, dywany, meble, masyne do szycia, pianę najlepší. Włocławek 48, Chruszowiec. 696-15

Buchalter - korespondent języka polskiego z pięcioletnią praktyką poszukuje posady. Of. „Głos” do „Głosu”. 591-1

Motor naftowy 3-konny do sprzedania. Piotrkowska 300 m. 10. 377-3

potrzebna krawcowa na stałe. Zakład krawiecki. Kilińskiego 103. 10-3

Torebki paciorkowe do sprzedania. Andrzeja 43, m. 13. 536-3

licencją Hija zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 575-3

Wiertel Stanisław zgubił paszport niemiecki, fałszywy, wyd. w Łodzi. 565-3

Stattler Szymon zgubił legitymację na 1 osobę. Zarawska 45. 605-1

PRENUMERATA: Miesięcznie Mk. 95.—

ogłoszenia: Zwyczajne 5.— fen. za wiersz nieparełowy jedneszpaltowy.

Redaktor i wydawca Wanda Sachsowa.

W drukarni „Głosu Polskiego” Piotrkowska 88.